

Տ. ԵԶՆԻԿ ԵՊԻՄԿՈՊՈՍ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(7 դեկտեմբերի 2003 թ.)

«Ցանուն Տօր եւ Որդոյ եւ Ղուոյն Սրբոյ. ամեն»:

Սիրելի հավաքացալ ժողովուրդ.

Այսօր ես ցանկանում եմ իմ քարոզը սկսել՝ վերհիշելով և վերապատմելով այն պոդերը, որ ընթերցվեցին Ս. Պատարագի ընթացքում Ս. Ավետարանից.

Քրիստոս մի սեղանի շուրջ նստելով իր աշակերտների և փարբեր մարդկանց հետ մի առակ է պատմում: Նա ասում է, թե ինչպես մի մեծապուր մարդ, մի հարուստ մարդ իր փան մեջ խնջույք է կազմակերպում և ճոխ սեղան պատրաստել փալիս: Երբ գալիս է խնջույքը սկսելու ժամը, ծառաները գալիս են իր մոտ և ասում. «Տեր, դահլիճը դատարկ է, որովհետև այն մարդկանց, որ մենք հրավիրեցինք, նրանք փարբեր-փարբեր պատճառաբանություններով չեկան խնջույքի: Նրանցից մեկն ասաց, թե մի ազարակ եմ գնել և պիտի գնամ փեսանելու, մեկ ուրիշն ասաց, թե հինգ եզ եմ գնել և պիտի գնամ եզներին նայելու: Իսկ երրորդն էլ ասաց, թե նոր եմ ամուսնացել և չեմ կարող այժմ գալ» (Խմմյ. Դուկ. ԺԴ 15-24):

Այդ ժամանակ փանկները պատվիրում է ծառաներին. «Գնացեք և քաղաքի հրապարակներում ու փողոցներում գտնված բոլոր աղքատներին, բոլոր խեղանդամներին, կույրներին հրավիրեք այս խնջույքին»: Եվ երբ ծառաները կատարում են փրկող պատվերը, նորից ասում են, որ «տեր, սենյակը դեռ չի լցվել: Քո հրամանը կատարեցինք, սակայն դեռ շատ ազատ փեղեր կան»: Տերը պատվիրում է. «Ուրեմն դուրս եկեք քաղաքի պարիսպներից և օտար մարդկանց հրավիրեք, որպեսզի սեղանի շուրջ գտնված բազմականների փեղերը լրացվեն»: Այս առակը մի շարք հարցեր է առաջ բերում. այսինքն՝ եթե հրավիրյալները գալիս, աղքատներին, խեղանդամներին և կույրներին փեղ չէ՞ր լինի այդ խնջույքին, և կամ եթե մեկը աղքատ կամ խեղանդամ չէ, նա չի կարող Աստծո արքայությանն արժանանալ, որովհետև այս պատմությունը փոխաբերական իմաստ ունի և այն ներկայացնում է Աստծո թագավորությունը:

Ընդհանրապես երբ մենք ընթերցում ենք Ս. Գիրքը, պետք է շատ ուշադիր լինենք, որպեսզի այնպեղից առանձին մի հարված վերցնելով՝ եզրակացություններ չանենք: Այդ մեթոդն օգտագործում են աղանդավոր քարոզիչները, որոնք մեկ հարված, մեկ նախադասություն կամ մեկ բառ են վերցնում և սկսում են խեղաթյուրել Ավետարանի իմաստը, և հետևաբար ցանկացած բառ և ցանկացած պատմություն մենք պետք է փորձենք ամբողջական կոնտեքստի մեջ փնտնել, թե ինչու և ինչ պայմաններում Քրիստոս արտասանեց այդ խոսքերը:

Մենք երբ կարդում ենք Ավետարանի այդ առակին նախորդող փողերը, փեսնում ենք, թե Քրիստոս ինչ է ասում. «Երբ ճաշ կամ ընթրիք ես փալիս, մի՛ կանչիր ո՛չ թո բարեկամներին, ո՛չ թո եղբայրներին, ո՛չ թո ազգականներին և ո՛չ էլ թո հարուստ հարևաններին, որպեսզի նրանք էլ փոխարենը քեզ չհրավիրեն և քեզ հափուցում լինի» (Ղուկ. ԺԴ 12): Ուստի Տերը պատվիրում է. «...կանչիր աղքատներին, կաղերին ու կույրերին և երանելի կլինես, որովհետև փոխարենը քեզ հափուցելու ոչինչ չունեն»։ Այնուհետև Քրիստոս ասում է. «Ես ձեզ հիմա մի առակ պիտի պատմեմ, որը նմանվում է Աստծո արքայությանը»։ Այսինքն՝ մենք այսօրվա գործ ունենք մի պատմության հետ, որ Աստծո արքայությունն է ներկայացնում։ Անշուշտ, երբ բոլոր հրավիրյալները գային, Աստծո արքայությունը դեռ դատարկ կմնար, որովհետև Աստծո ներողամտությունն անսահմանափակ է և Աստծո արքայությունը սահմաններ չունի, այնպեղ րեղ կա բոլորի համար, ովքեր ցանկանում են քայլել այն ճանապարհով, որ գնում է դեպի Աստծո արքայությունը։

Այսպեղ պեղք է անդրադառնալ և հիշենք, որ Աստծո արքայությանն արժանանում են ոչ թե նրանք, ովքեր արտաքուստ իրենց արդար են ձևացնում, ոչ թե նրանք, ովքեր հասարակության մեջ նրևում են իբրև բարեպաշտ անձնավորություններ (հիշենք փարիսեցու և սամարացու առակը), այլ նրանք, ովքեր իսկապես մեղա են գալիս, ովքեր մեղանշում են, զգում են կախարած մեղքը և ներողություն են խնդրում։

Աստծո արքայությանը կարող են արժանանալ ոչ թե նրանք, ովքեր որ առերևույթ փորձում են հաշտ ու խաղաղ հարաբերություններ ստեղծել իրենց շրջապալի հետ՝ իրենց հոգում ծածկելով իրենց նենգ էությունը, այլ նրանք, ովքեր ընդգգելով հանդերձ իրենց կարծիքով թվացող անարդարությունների դեմ, շարունակում են ընթանալ այդ նեղ ճանապարհով, որ րանում է դեպի Աստծո արքայությունը։ Եվ բնական է, որ Աստծո արքայության մեջ րեղ կա բոլորիս համար։

Ներքին մեծ խորհուրդ ունի և այն իրողությունը, որ այսօրվա հետ համընկավ Ավետարանի հիշյալ հաղվածի ընթերցվածը, երբ մենք այժմ դեկտեմբերյան երկրաշարժի 15-րդ րարելիցի շեմին ենք։ 15 րարիներ առաջ Աստված մի անգամ ևս փորձեց մեզ, փորձեց մեր ժողովրդին։ Մեր ժողովուրդը, որ 1700 րարիներ ընթացել է այն ճանապարհով, որով կանչում է Աստված, մեր ժողովուրդը, որ միշտ իր արյունն է թափել և իր կյանքն է գոհել իր հավալրի համար, իր հայրենիքի համար, րեսնում ենք, որ հարալր նեթարկվում է փորձությունների։

Կարող ենք ասել, որ բավական չե՞ն այս փորձությունները, արդյո՞ք 2000 րարիներ շարունակ Աստված չկարողացավ հասկանալ, որ մենք Իրեն նվիրյալ ժողովուրդն ենք։ Եվ այսպեղ մեր առակը րալիս է պալրասխանը։ Նարավոր է, որ մենք մեզ քրիստոնյաներ ենք կոչում, հնարավոր է, որ օլարներն էլ մեզ քրիստոնյաներ են կոչում, սակայն ինչքանո՞վ ենք մենք իրական քրիստոնյաներ, արդյո՞ք մեզ համար ապահովված է Աստծո արքայությունը, որովհետև մեր մարդկային կյանքի իմաստը այս աշխարհի վայելքները չեն, այս աշխարհի խաղաղությունը և հանգիստը չէ մեր կյանքի իմաստը, այլ Աստծո արքայությանն արժանանալը, իսկ այնպեղ րանող ճանապարհը շալր դժվարին է, փշտը և նեղ։

Մ. Գրքի մեջ բազմաթիվ անգամներ Աստված օրինակներ է րվել մեզ, թե ինչպես մեղանշում են մարդիկ, և ինչպես Աստված ներողամիլ է լինում։ Սակայն միշտ Աստված

պատժում է նրանց ներողամտություն ցուցաբերելուց առաջ: Հենց առաջին օրերից Ադամը և Եվան մեղանջեցին: Աստված պատժեց նրանց: Սակայն Աստված ուղարկեց Իր Միածին Որդուն, Իր Հույությունն ուղարկեց, որպեսզի Նա խաչվի և մեզ ցույց տա այն ճանապարհը և հնարավորությունը, որով մենք կարող ենք փրկվել:

Այս մտածումներով է, սիրելի հավատացյալներ, որ մենք պետք է վերաբերվենք այն ահավոր ողբերգությանը, որ տեղի ունեցավ 15 փարիներ առաջ: Այդ երկրաշարժն այնքան հզոր էր, որ ի վիճակի էր հիմնահատակ կործանելու հյուսիսային շրջանները Հայաստանի: Սակայն, հավանաբար, Աստվծո նկատմամբ ունեցած մեր հավատն էր, որ պահպանեց այն: Քանդվեց, սակայն չկործանվեց: Եվ մենք մի անգամ ևս ցույց տվեցինք ամբողջ աշխարհին հավատարմությունը մեր Աստծո նկատմամբ. մենք չընդվզեցինք, այլ սկսեցինք բուժել այն վերքերը, որոնք պատճառվել են մեզ այդ օրը:

Այսօր, հավարտ Ս. Պարարագի, պիտի կատարվի Հոգեհանգստյան պաշտոն բոլոր նրանց հոգիների համար, ովքեր իրենց հոգին տվեցին երկրաշարժի օրերին:

Միաժամանակ, սիրելի հավատացյալներ, պիտուր մի լուր ունեն ձեզ հաղորդելու, որ մի քանի օրեր առաջ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում հանկարծամահ եղավ Հայ Եկեղեցու հոգևորականներից մեկը, հավանաբար ձեզ բոլորիդ ծանոթ՝ Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Աշճյանը: Եվ հավարտ Ս. Պարարագի, հոգեհանգստի ընթացքին, մենք պիտի աղոթենք նաև Մեսրոպ Սրբազանի հոգու հանգստության համար՝ խնդրելով Աստծուն, որ Նա խնջույքի Իր անսահմանափակ սեղանին մի տեղ հապկացնի Մեսրոպ Սրբազանին. ամեն: